

**„NAGYON FONTOS, HOGY A GYEREKEK JÓ RAJZFILMEKET NÉZZENEK,
S NE OLYANOKAT, AMELYEBEN GYILKOLJÁK, ÜTIK-VERIK,
POFOZZÁK EGYMÁST”**

Beszélgetés **Weisz Bélával**

Készül az interjú. Weisz Béla kérdezői: Verebi Réka, Elblinger Éva, Fábíán Csilla

Verebi Réka: *Nagyon sok információt olvastunk Önről, a képeit is nézegettük, de szeretnénk több mindent megtudni egy interjú keretében. Az első kérdésünk: Milyen rajzfilmeket kedvelt gyerekkorában?*

Weisz Béla: Szerencsés voltam, mert amikor én gyerek voltam, rengeteg rajzfilmet nézhettünk, ezek között is túlnyomó többségben magyar rajzfilmeket. Akkoriban nagyon sok rajzfilm készült Magyarországon. A ti gyerekkorotokban, vagyis most – nevezhetlek-e még benneteket gyerekek? Ti lassan már kifelé jöttök a gyerekkorból... – még ugyanazokat a magyar rajzfilmeket nézitek, amelyeket én néztem gyerekként. Sajnos azonban jó ideje nem készülnek már olyan nagy számban gyermekfilmek, sorozatok, rajzfilmek, amilyenek mondjuk húsz évvel ezelőtt. Nyilván ismeritek a *Vízipók*, *csodapókok*.

Gyerekek: *Persze, az nagyon jó!*

W. B. *Annak idején már én is ezt a filmet néztem. Ismeritek biztosan a *Frakk, a macskák réme* című sorozatot. Szintén több, mint húsz évvel ezelőtt készült. A *Vukot* láttátok-e?*

Gyerekek: *Jaj, az nagyon édes!*

W. B. Nagyon régen készült. Egyszóval azt tudom válaszolni a kérdésekre, hogy ezeket a filmeket mind-mind nagyon szerettem. S az, hogy én ezeket néztem, szerettem, nagy mértékben befolyásolta azt, hogy mivel is szeretnék foglalkozni, ha nagy leszek.

V. R. *Önnek több Húsvétal kapcsolatos filmje van. Miért pont ez az ünnep tetszett meg?*

W. B. Tényleg több, a húsvéti témakört érintő filmem van. A véletlen hozta így. Tehát nem volt tudatos, hogy a Húsvétot ilyen nagyon központi témának tekintettem volna, ami a kreativitásomat és a művészi gondolkodásomat illeti. A véletlen hozta így. Akkor, amikor ezeket a filmeket csináltam, pályázatokat írt ki a Pannónia Rajzfilmstúdió. Talán hallottátok is ezt a nevet. Ma már nem létezik ez a rajzfilmstúdió Budapesten. Ezekre a pályázatokra adtam be forgatókönyveket. Főnt egy tisztes zsűri – amely számomra nagyon tiszteletreméltó tagokból állt, akiket biztosan ti is ismertek: Dargay Attilától kezdve Foky Ottóig sorolhatnám még a régi nagy rajzfilmeseket – ezeket elbírálta, azután úgy adódott, hogy pont ezeket az ötleteimet támogatták, és azt mondták, hogy nézzük meg, mi készülhet ebből. Ezek után kapott rá pénzt a stúdió, és elkészítettem a filmet.

V. R. *Harmadik kérdésünk az lenne, hogy mivel kezdett el előbb foglalkozni, a rajzolással vagy pedig a filmművészettel?*

W. B. Természetesen a rajzolással, mert rajzolni már egy óvodáskorú gyerek is elég intenzíven szokott. Nekem most óvodáskorú gyermekeim vannak, úgyhogy tudom, ez hogy működik. A nap nagy részét rajzolással töltik otthon, s azután második helyen van csak a mozgás, a futkározás, a játék, mert leginkább rajzolni szeretnek. Ezzel én is így voltam. Óvodáskoromban elkezdtem rajzolni, azután folytattam az általános iskolában is, a gimnáziumban is. A film természetesen csak akkor kezdődött, amikor bekerültem egy olyan szakmai közegbe, ahol adottak voltak a lehetőségek a filmkészítésre. Mert amikor én elkezdtem ezt a szakmát, akkor a filmkészítés még egészen másképp zajlott, mint most. Akkor még úgynevezett trükkasztalra tették az elkészült rajzokat, és kamerával kockánként vették föl filmszalagra a rajzfilmeket. A hangosítás is egészen másképp történt. Nem voltak hangszoftverek. Nekem nem lett volna lehetőségem úgy elkezdni filmeckészíteni, animációt készíteni, mint ma esetleg egy tizenhét-húszéves fiatalnak, mert ma már vannak olyan rajzfilmkészítő szoftverek, amelyeket egyetlen ember is tud használni. Lehet, hogy ez nektek bonyolultan hangzik, mert nem nagyon tudjátok, mi az a szoftver, hogy mi volt az a trükkasztal, de ez ne ejtsen zavarba benneteket, mert ma szinte senki nem tudja, mi az a trükkasztal, hiszen már nem is nagyon létezik. Azt akartam ezzel mondani, hogy rajzfilmet készíteni csak akkor kezdtem el, amikor adottak voltak a feltételek.

V. R. *Ön szerint mi a hasonlóság a rajzolás és a filmművészet között?*

W. B. Mivel rajzfilmről van szó, elég sok hasonlóság van, mert mindkettőnek vagy a kézi rajz vagy a számítógéppel készített grafika az alapja. Ma már a pályakezdők legfőképpen számítógéppel készítik a filmeket. A kezdetek tehát mindenképpen hasonlítanak. Sőt egy rajznak, egy karikatúrának, egy képregénynek is lehet hasonló mondanivalója, mint egy rajzfilmnek, csak a forma más, amelyben megjelenik. De ugyanazt el lehet mondani mind a kettővel.

V. R. *Miért tartja fontosnak, hogy a mai gyerekek is nagyon-nagyon sok rajzfilmet nézzenek?*

W. B. Egyrészt egy jó rajzfilm tanulságokat hordoz magában, egy gyerek számára pedig nincs jobb, mint hogy tanulságos történeteket, mesefilmeket nézzen, mert ahogy a nevében is benne van, abból tanul. Sokkal inkább tanul abból, mint valami száraz pedagógiai módszerből, amelyben nincs benne az a fajta játékoság, ami a rajzfilmben vagy esetleg a karikatúrában benne van. Nagyon fontos, hogy a gyerekek jó rajzfilmeket nézzenek, s ne olyanokat, amelyekben gyilkolják, ütögetik,

pofozzák egymást, mert az rossz példát mutat. De egy tanulságos rajzfilm, egy barátságról, szeretetről, jóságról, kedvességről kedvesen előadott történet mindig jó szerintem, és építi a fiatalabb generáció lelkét.

V. R. *Mielőtt elkészít egy filmet vagy egy rajzot, szokott kutatómunkát végezni?*

W. B. Persze, minden film előtt. Fel kell térképezni azt a közeget, amelyről beszélni akarunk. Például a *Leo és Fred* forgatókönyvírása előtt rengeteget jártam utazó vándorcirkuszokba. Mindenképpen meg kell nézni, hogy néz ki egy ilyen közeg. Nemcsak grafikailag, mert nyilván vázlatokat készít az ember, hanem be lehet kukkantani egy picit a hátsó ablakokon. Idézőjelben mondom ezt: mögé lehet nézni a dolgoknak, ugyanakkor teljesen, szó szerint is be lehet kukkantani, megnézni, hogy egy ilyen vándorcirkusz lakókocsijának ablakán túl egy bohóc miképpen él. Ez nagyon érdekes, és tettem is ilyen kísérleteket. Nyilván nem nézték jó szemmel, de mégis megpróbáltam, hiszen a *Leo és Fred* nemcsak arról szól, amit a porondon látunk, hanem a főszereplőknek van egy fajta magánélete a lakókocsiban is. Egyszóval azt tudom mondani, hogy mindig kell tanulmányokat végezni. Szerintem nemcsak mi vagyunk így, filmesek vagy karikaturisták, hanem ugyanúgy vannak azok is, akik mondjuk egy monumentális történelmi képet, festményt akarnak csinálni. Nyilván utánajárnak az adott kornak, az öltözeteknek, mindennek, amire szükség van ahhoz, hogy jó kép szülessen.

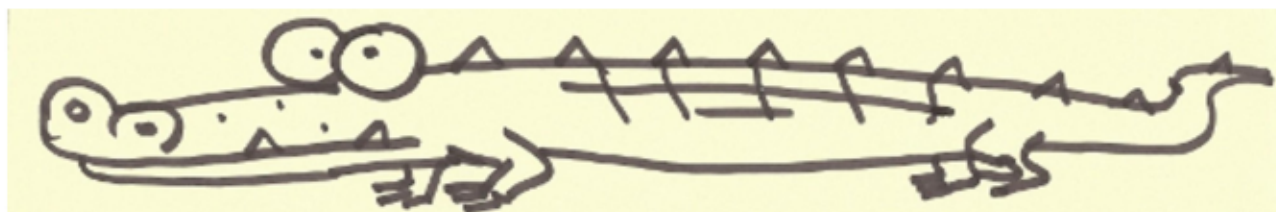
V. R. *Jelenleg dolgozik-e valamin, várhatunk-e újabb rajzfilmeket? Mik a tervei?*

W. B. Az utolsóval kezdeném: tervem mindig van, nagyon sok. A lehetőségek azonban elég korlátozottak mostanában. Nincs annyi támogatás, nincs annyi megmozgatható tőke ebben az országban, hogy akár egy rajzfilmsorozatot el tudjunk kezdeni. Nem vagyok most annyira naprakész ez ügyben, de nem hiszem, hogy túl sok rajzfilmsorozat készült az elmúlt években, vagy készülni fog a jövőben. Én nem tudok róla. Azzal kezdtem a beszélgetést, hogy régen, amikor gyerek voltam, tömegével jöttek ki az új rajzfilmek a Pannónia Rajzfilmstúdióból és a Kecskeméti Rajzfilmstúdióból, ahol dolgoztam. Ma pedig nem ez a helyzet. Ötlet van, kedv is lenne, csak nagyon nehéz most megvalósítani.

V. R. Nagyon szépen köszönjük.

W. B. Nagyon szívesen.

(Szálka, 2012. július 21.)

Egy másik rajz abból a sorozatból, amelyet Weisz Béla nekünk készített
